

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

2026 DÜNYA ASTIM GÜNÜ

Dünya Astım Günü'nün Amacı ve Önemi

Dünya Astım Günü, 1998 yılından bu yana her yıl Mayıs ayının ilk Salı günü düzenlenen küresel bir farkındalık etkinliği olup, Global Initiative for Asthma (Küresel Astım Girişimi) tarafından koordine edilmektedir. Bu günün temel amacı; astım hastalığına ilişkin farkındalığı artırmak, erken tanıyı teşvik etmek, etkili tedavi yaklaşımlarını yaygınlaştırmak ve sağlık hizmetlerine erişimde eşitliği desteklemektir (1,2). Astım, bulaşıcı olmayan hastalıklar arasında önemli bir halk sağlığı sorunu olup bireylerin yaşam kalitesini azaltmakta ve sağlık sistemleri üzerinde ciddi bir yük oluşturmaktadır (2).

2026 Teması ve Küresel Mesaj

2026 yılı Dünya Astım Günü teması, **“Astımı olan herkes için anti-inflamatuvar inhalerlere erişim- hâlâ acil bir ihtiyaç”** olarak belirlenmiştir. Bu tema, özellikle inhale kortikosteroid içeren tedavilere erişimdeki küresel eşitsizliklere dikkat çekmektedir (1). Düşük ve orta gelirli ülkelerde ilaçlara erişimdeki kısıtlılıklar, Astımın kontrolsüz seyretmesine ve büyük ölçüde önlenemez olan komplikasyonların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Güncel kanıtlar ise, uygun anti-inflamatuvar tedavinin astım ataklarını, acil servis başvurularını ve mortaliteyi anlamlı düzeyde azalttığını ortaya koymaktadır (3).

Astımın Küresel Yüğü ve Epidemiyolojik Özellikleri

Astım, dünya genelinde 250 milyondan fazla bireyi etkileyen kronik inflamatuvar bir hava yolu hastalığı olup her yıl yüz binlerce ölüme neden olmaktadır (2). Bu ölümlerin büyük bir kısmı önlenemez nitelikte olup çoğunlukla sağlık hizmetlerine erişimin sınırlı olduğu bölgelerde görülmektedir (3). Hastalığın gelişiminde genetik yatkınlık ile hava kirliliği, alerjenler, enfeksiyonlar ve yaşam tarzı etmenleri gibi çevresel faktörler birlikte rol oynamaktadır (1). Astım, özellikle çocukluk çağında sık görülmekle birlikte her yaş grubunda ortaya çıkabilmekte ve yaşam boyu düzenli izlem ve yönetim gerektirmektedir.

Korunma, Yönetim ve Halk Sağlığı Yaklaşımları

Astım yönetimi; erken tanı, düzenli izlem, uygun farmakolojik tedavi ve hasta eğitimi bileşenlerini içeren bütüncül bir yaklaşım gerektirir. Güncel rehberler, inhale kortikosteroidlerin astım kontrolünün temelini oluşturduğunu ve gerektiğinde bronkodilatörlerle birlikte kullanılmasının önerildiğini belirtmektedir (1). Bunun yanı sıra çevresel tetikleyicilerin kontrolü, hava kalitesinin iyileştirilmesi ve bireylerin kendi kendine yönetim becerilerinin güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır (2). Dünya genelinde astımın etkin kontrolü için ise sağlık politikalarının güçlendirilmesi, ilaçlara erişimin artırılması ve toplum temelli eğitim programlarının yaygınlaştırılması gerekmektedir (3).

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğI

HASUDER Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar Çalışma Grubu adına Dr.Öğr.Üyesi Ecenur YAğCI tarafından hazırlanmıştır.

Kaynakça

- 1) Global Initiative for Asthma (GINA). *Global Strategy for Asthma Management and Prevention; World Asthma Day 2026 Reports*. 2026. Erişim adresi: <https://ginasthma.org>. Erişim tarihi: 03.05.2026
- 2) World Health Organization (WHO). *Asthma Fact Sheet*. 2025. Erişim adresi: <https://www.who.int>. Erişim tarihi: 03.05.2026.
- 3) Global Asthma Network. *The Global Asthma Report*. 2025. Erişim adresi: <http://www.globalasthmanetwork.org>. Erişim tarihi: 03.05.2025